

непокорство и бунтъ? И ний не видимъ. Всякой е надигналъ носъ. Бей ли си, паша ли си, всякой ни изгледва прѣзрително. Ни страхъ ни почитъ. И ний траемъ. Ште траемъ ли все така, додѣто ни налегнатъ нѣкоя нощъ въ къштити ни и ни исколятъ като кучета? Тръсятъ размирници ти! Дайте ми сила и азъ ште ги очистя въ два дни. Срѣштнешъ ли нѣкого — носи ли френски дрѣхи, събличай, — знае ли да чете, бии, — ходилъ ли е по Европа, сѣчи . . . Учение! Гяуринъ тѣ е роденъ да оре и да копае. Рало то тежи ли му — глава та му е натегнала на рамо то му.

Ходжа та.

Да ти се позлатятъ уста та, Ассимъ бей. Ти говоришь като оракулъ. Духъ тѣ на книга та говори чрѣзъ уста та ти. Книга та не лъже. Поштада та къмъ невѣрний е грѣхъ. Врѣме на тежко испытание прѣкарватъ вѣрни ти. Исплаштаме грѣхове ти си. Кой поглежда кучета та въ улица та? Кой отдѣля отъ имане то си за джамии ти? Кой увеличава приходи ти на текии ти? Колцина отиватъ на поклонение въ Мека и Медина? И питаме отъ дѣ истичатъ наши ти бѣди? Нѣ пророкъ тѣ е милостивъ. Покаянието иде, идатъ и хубави ти дни на минало то.

Първий бей.

Сега тръсятъ ги, и когато хванатъ едного по цѣли недѣли се мѣчатъ да му истрѣгнатъ исповѣдъ изъ уста та. Законъ тѣ билъ такъвъ! Законъ за невѣрни ти! Хубавий способъ да се отървемъ отъ размирници ти!.. Ти и на всякъдѣ, името си на чело то си носятъ, и ний не видимъ, и ний търсимъ като слѣпци. Искаме ли да не остане въ царство то ни сѣнка отъ размирникъ? Едно срѣдство само има. Ендезе то въ ръка и мѣри. Нѣкоя глава заминва ли мѣрка та — свалйй я. Тогава ште бъдемъ на мира и ште се знае кой царува, кой робува.

Вторий бей.

Минала та година отивамъ на чифлика. Отъ къмъ теке то виждамъ двѣ ниви — далече една отъ друга — да ги гледашь, око то да те заболи. Да рече човѣкъ,